

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rudolfa Čirča a sudcov JUDr. Evy Sakálovej a JUDr. Ľubora Šeba v právnej veci žalobcov **1/ J. T.** a **2/ S. T.**, oboch bývajúcich v B., zastúpených JUDr. D. Š., advokátkou so sídlom v B., proti žalovanej **Slovenskej republike**, v mene ktorej podľa označenia žalobcov má vystupovať Ministerstvo financií Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, Štefanovičova č. 5, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 2 a Národná banka Slovenska so sídlom v Bratislave, ul. Imricha Karvaša č. 1, **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 13 C 11/2005, o dovolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. marca 2007 sp.zn. 9 Co 480/06 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. marca 2007 sp.zn. 9 Co 480/06 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave označeným uznesením zastavil odvolacie konanie o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo 6. septembra 2006 č.k. 13 C 11/2005-51, ktorým bol zamietnutý návrh žalobcov o zaplatenie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánov štátu. Zastavenie odvolacieho konania odôvodnil nezaplatením súdneho poplatku za podané odvolanie žalobcami v lehote desiatich dní od doručenia výzvy na jeho zaplatenie. V odôvodnení uznesenia ďalej uviedol, že výzvu na zaplatenie súdneho poplatku prevzali žalobcovia 16.2.2007, desaťdňová lehota na jeho

zaplatenie im uplynula 26.2.2007, preto pokiaľ bol súdny poplatok uhradený zložením platby na účet krajského súdu až 28.2.2007 (teda oneskorene), nebolo možné na túto okolnosť prihliadnuť.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu ako odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia. Žiadali, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietali, že zastavením odvolacieho konania napriek tomu, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu bol súdny poplatok uhradený, im bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníkmi konania, preskúmal napadnuté uznesenie a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p.

Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O.s.p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd – ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom – z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Existenciu väd konania uvedených v ustanovení § 237 O.s.p. dovolatelia tvrdili, a to konkrétne vadu uvedenú pod písm.f/.

Podľa ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.).

Takýmto procesným právom účastníka je i to, aby rozhodnutie súdu prvého stupňa, s ktorým nesúhlasí, bolo na základe jeho odvolania preskúmané odvolacím súdom. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o zastavení odvolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak záver súdu o otázke existencie poplatkovej povinnosti, resp. o právnych dôsledkoch jej splnenia či nesplnenia v stanovenej lehote, prípadne i po uplynutí tejto lehoty, nie je správny.

Ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania, odvolania alebo dovolania, súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví (§ 10 ods. 1 veta prvá zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení do 30.6.2007 /ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“/).

Právoplatným uznesením súdu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku poplatková povinnosť v celom rozsahu zaniká (§ 5 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch).

Na konanie vo veciach poplatkov, ak tento zákon neustanovuje inak, platí primerane Občiansky súdny poriadok (§ 14 zákona o súdnych poplatkoch).

Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 154 ods. 1 O.s.p.).

Citované ustanovenie § 10 ods. 1 veta prvá zákona o súdnych poplatkoch ukladá súdu povinnosť zastaviť konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak nebol zaplatený v stanovenej lehote desiatich dní od doručenia výzvy na jeho zaplatenie. S nezaplatením poplatku v tejto lehote však zákon nespája ako právny následok zánik poplatkovej povinnosti. V zmysle ustanovenia § 5 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch k zániku poplatkovej povinnosti dochádza až právoplatným uznesením o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku. Vychádzajúc z ustanovenia § 14 zákona o súdnych poplatkoch o primeranom použití Občianskeho súdneho poriadku aj v konaní o poplatkových veciach platí zásada, v zmysle ktorej súd rozhoduje podľa stavu v čase rozhodovania. Uplatnenie tejto zásady potom znamená, že aj v prípade, ak je súdny poplatok za odvolanie zaplatený po uplynutí zákonom stanovenej lehoty, najneskôr však do rozhodnutia odvolacieho súdu o zastavení odvolacieho konania pre jeho nezaplatenie (ktorý je inak v zmysle platnej právnej

úpravy vyplývajúcej z ustanovenia § 12 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch na takéto rozhodnutie oprávnený) a táto skutočnosť je odvolaciemu súdu známa, musí tento súd splnenie stále existujúcej poplatkovej povinnosti akceptovať a nemôže konanie z tohto dôvodu zastaviť. Takýto výklad zodpovedá zásade materiálneho chápania spravodlivosti a je ústavne konformný, pretože rešpektuje základné právo každého na spravodlivý súdny proces, ktoré v súvislosti s odvolacím konaním znamená právo na preskúmanie prvostupňového rozhodnutia na základe podaného odvolania odvolacím súdom.

V preskúmvanej veci je z obsahu súpisu zrejmé, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu o zastavení odvolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za odvolanie už tento poplatok žalobcami v celom rozsahu zaplatený bol, a odvolaciemu súdu bola táto skutočnosť známa. Zastavenie konania za tejto situácie bolo preto porušením ústavou zaručeného základného práva žalobcov domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, čím im zároveň bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. v spojení s § 10 ods. 1, § 201 a § 212 a nasl. O.s.p.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 1 O.s.p. uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. marca 2008

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :